

Theater

Interview met de makers van 'Hassan & Moos'

De middelbareschoolvrienden Hassan (15, van Marokkaanse afkomst) en Moos (14, van Joodse afkomst) zijn altijd op zoek naar de lekkerste mayonaise om hun patat in te dopen. Als de 'mayobroers' doen ze er verslag van met filmpjes op TikTok. De twee maken grappen, dagen elkaar uit en vliegen soms ook grofgebekt uit de bocht. Precies zoals je van puberjongens verwacht.

Hassan: 'Elke middag als we patat halen bij de snackie neemt deze gierige Jood zijn eigen pot mayo mee.'

Moos: 'En Hassan is een arme Mocro, dus die eet mee.'

Zo is de schoolvoorstelling *Hassan & Moos* (12+) nog geen tien zinnen onderweg of de toon van hun vriendschap is gezet. Ze wervelen deze herfst en winter met ongemakkelijke TikToks tussen de tafels door in de meer dan zeventig klaslokalen waar jeugdtheatergezelschap de Toneelmakerij het stuk van een uur in het hele land speelt. De scholieren krimpen vaker in elkaar van de *cringe* omdat ze de acteurs met hun heupen zien zwaaien, dan van de taal die ze hen horen uitslaan in razendsnelle dialogen.

Hassan: 'Morgen weer?'

Moos: 'Tenzij jij met je *narco*-kop weer bent opgepakt.'

Hassan: 'Dan ben jij er toch, mijn Joodse advocaat. Gun kusje!'

Moos: 'Rot op met je kusje, naar Marokko.'

Hassan: 'Met je moeder.'

Moos: 'Hoe oud is je zusje eigenlijk?'

Hassan: 'Hou je bek over mijn zusje!'

De pesterige broederschap tussen de twee jongens oogt onverwoestbaar, tot meteen in scène twee de genocide in Gaza zich aan hen opdringt. De moeder van Moos is gewond geraakt door een steen bij een pro-Palestina-demonstratie. Op een filmpje zag Moos dat Hassan daarbij was. Wat deed hij daar?

Vanaf dat moment draait *Hassan & Moos* om de vraag waarom het onophoudelijke geweld in Israël en Palestina, duizenden kilometers verderop, steeds een nieuwe generatie Nederlanders tegen elkaar dreigt op te zetten. Hun brutale gescheld klinkt dan ineens wat minder kwajongensachtig, en hun vriendschap wordt op de proef gesteld. Aangrijpend is de scène waarin Hassan in een live-uitzending op hun TikToks kanaal Moos probeert over te halen zich uit te spreken tegen Israël.

De speelperiode voor de zomer kwam wat aarzelend op gang: niet alle middelbare scholen zagen het meteen zitten om de oorlog in Gaza de klas binnen te halen. Maar inmiddels is *Hassan & Moos* een succes. De Toneelmakerij kan de vraag naar de voorstelling nauwelijks aan: er is een wachtlijst van middelbare scholen die hopen op een verlenging van de tournee.

Behalve rauw en confronterend in al zijn geschetste antisemitische en islamofobe kwetsingen – 'Ga babybloed drinken met de Rothschilds!', 'Ga met je sharia handen afhakken in Afghanistan!' – biedt de voorstelling ook zicht op een uitweg. Op een goed moment vraagt Hassan zich namelijk af: 'Als die shitzooi nooit door ons wordt opgelost, waarom hebben we het er dan over?'

Het is de les die Tomer Pawlicki (39) tien jaar geleden leerde toen hij als jonge acteur en schrijver deelnam aan de gespreksgroepen van Joodse en islamitische Amsterdammers die aan het begin van hun carrière stonden. Het initiatief luisterde naar de naam Mo & Moos. 'De gemeente organiseerde dat om te helpen voorkomen dat we hier

De voorstelling *Hassan & Moos*, met acteurs David Roos (links) en Yassine El Amriti.

Geweld eruit, gesprek erin

In de gedurfde jeugdvoorstelling *Hassan & Moos* dreigen twee schoolvrienden, **de een Joods, de ander van Marokkaanse afkomst**, elkaar kwijt te raken door het geweld in Gaza. Ondanks aarzelingen vooraf, is de voorstelling op scholen een succes, zien de makers. 'Nu denk ik: waar waren we bang voor?'

Door **Alex Burghoorn** Foto's **Sanne Peper**